

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Per e-mail verzonden

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contact

Onze referentie

Bezwaar

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzendsdatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Datum 31 maart 2023

Betreft Deelbesluit 2 verzoek 'Invloed China'

Geachte ,

In uw brief van 17 mei 2021, ontvangen op 19 mei 2021, heeft u het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW) verzocht om openbaarmaking van informatie over de invloed van China op het Nederlandse hoger onderwijs.

In het kader van de afhandeling van uw verzoek is reeds een eerste deelbesluit genomen op 28 februari 2022: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2022/02/28/1e-deelbesluit-wob-verzoek-chinese-invloed-op-nederlands-onderwijs>. Deze brief betreft het tweede en tevens laatste deelbesluit.

1. Reikwijdte verzoek

Over de reikwijdte en afhandeling van uw verzoek is na indiening meermaals contact geweest. Voor een beschrijving hiervan verwijs ik u naar bijlage 1 bij het eerste deelbesluit en de aanvulling hierop bijlage 1 bij dit tweede deelbesluit. Dit contact heeft in de volgende reikwijdte geresulteerd:

- Uw verzoek ziet op informatie over de invloed van China op het Nederlands hoger onderwijs waarbij de volgende thema's leidend zijn:
 - De met China afgesloten MoU's;
 - Studentenuitwisselingprogramma's;
 - NESO;
 - Samenwerkingsverbanden;
 - Kamerstukken;
 - Werkbezoeken;
 - Confucius Instituten; en
 - Het Clingendael rapport.

2. Wettelijk kader

Toen u uw verzoek indiende was dit met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Ten tijde van het nemen van dit tweede deelbesluit is niet langer de Wob maar de Wet open overheid (Woo) van toepassing. Uw verzoek valt derhalve onder de reikwijdte van de Woo.

In bijlage 2 bij dit deelbesluit zijn de relevante Woo-artikelen voor uitzondering op de openbaarheid opgenomen. Onder '7. Overwegingen' van dit deelbesluit is ook een transponeringstabel opgenomen voor de documenten die reeds waren beoordeeld en gelakt op grond van de Wob; in het kader van snelheid en voortgang boeken is ervoor gekozen dit lakwerk niet aan te passen in de documenten, maar dit in het besluit en op de inventarislijst te verwerken. Om deze reden zijn voor uw informatie ook de relevante Wob-gronden opgenomen in bijlage 2.

3. M.b.t. deelbesluiten en schifting stukken

Op een deel van uw verzoek is reeds beslist met het eerste deelbesluit van 28 februari 2022, kenmerk [REDACTED]. Met deze brief wordt voor het overige beslist in deelbesluit 2. Dit betreft alle later aangeleverde en geschifte stukken en onder andere informatie met betrekking tot MoU's.

De schifting van het deel van de set dat hoort bij deelbesluit 2 heeft geleid tot het terugbrengen van een set van ongeveer 2.600 aangeleverde documenten tot 324 voor deel 2 van uw verzoek relevante documenten. Een groot deel van de aangeleverde stukken is (meer dan) dubbel aangeleverd of wordt bij nader inzien niet relevant te achten voor het doel van uw onderzoek, namelijk het verkrijgen van inzicht in de invloed van China op het Nederlandse (hoger) onderwijs, bijvoorbeeld omdat de medewerkers alle hits op het woord 'China' hebben aangeleverd en de inhoud geen betrekking heeft op de door u gevraagde aangelegenheid. Om de uitgevoerde schifting voor u enigszins controleerbaar te maken zijn de gehanteerde criteria beschreven in bijlage 3 bij dit besluit. Deze komt vrijwel geheel overeen met de criteria die te gelden hadden voor deelbesluit 1.

Verder nog een opmerking met betrekking tot het verschil in werkwijze tussen deelbesluiten 1 en 2. Tussen de deelbesluiten is een pilot gedraaid met nieuwe software, hetgeen zoals u bekend, uiteindelijk helaas ook mede heeft geleid tot vertraging in de afhandeling. Met deze software was het – in tegenstelling tot de werkwijze die is gehanteerd voor deelbesluit 1 – wel mogelijk een basis voor een inventarislijst uit te draaien van de verzamelde documenten, waar op enig moment in het proces gebruik van is gemaakt voor deelbesluit 2. Daarom is – anders dan in deelbesluit 1 – niet gewerkt met kleurcodes ten behoeve van deelbesluit 2. Daarnaast is begonnen met lakken met deze software (toen de Wob nog van toepassing was) en vervolgens toch terug overgestapt op onze gebruikelijke werkwijze maar met behoud van het eerder aangebrachte lakwerk omdat dit werk anders opnieuw zou moeten worden gedaan. Daarom is er in documenten zowel gelakt op grond van de Wob als de Woo en ziet het lakwerk er niet overal altijd hetzelfde uit.

4. Inventarisatie documenten

Na schifting zijn uiteindelijk 324 documenten overgebleven die geheel of gedeeltelijk vallen binnen de reikwijdte van uw verzoek. Al deze documenten zijn genoemd op de inventarislijst bij deze brief.

Buiten de reikwijdte van het verzoek

U heeft aangegeven over welke aangelegenheid u informatie wilt ontvangen. Een deel van de in de documenten opgenomen informatie betreft informatie die geen betrekking heeft op de invloed van China op het Nederlands hoger onderwijs. Om deze reden heb ik dergelijke informatie uit documenten verwijderd. Daarnaast hebben een groot aantal documenten die zijn aangeleverd in het geheel geen betrekking op de reikwijdte van uw verzoek. Deze documenten zijn niet bij de behandeling van uw verzoek betrokken. Er zijn overigens geen chatberichten aangetroffen met betrekking tot de door u gevraagde aangelegenheid voor deelbesluit 2.

Voor 11 van de op de inventarislijst genoemde documenten geldt dat deze relatief veel informatie bevatten die niet valt binnen de reikwijdte van uw verzoek. Er is om die reden voor gekozen de voor uw verzoek relevante informatie uit de documenten te lichten en op te nemen in een overzicht op grond van artikel 2.4 lid 3 onder d Woo. Dit overzicht staat als 'xxx' opgenomen, onderaan de inventarislijst.

Informatiehuishouding

Met betrekking tot het verzamelen van documenten wil ik graag ook een kanttekening plaatsen met betrekking tot de volledigheid van de stukken set. Hoewel er naar eer en geweten is uitgevraagd bij alle hoofdzakelijk betrokken en nog bij het ministerie werkzame medewerkers en er is verzameld vanuit zowel e-mailboxen, lokale schijven als het Document Management Systeem (meerdere zoekslagen), heb ik helaas moeten constateren dat de stand van de informatiehuishouding zodanig was dat het nu niet mogelijk is om de garantie af te geven de set volledig is. Veel e-mailboxen zijn (inmiddels) niet meer toegankelijk doordat medewerkers niet meer bij het ministerie werken. Het was ook voor mij helaas niet mogelijk om de volledigheid uitputtend na te gaan. Mogelijk constateert u tijdens het bestuderen van de stukken dat er nog documenten (in potentie) ontbreken. In dat geval staat het u uiteraard altijd vrij daarover contact op te nemen, zodat specifiek hiernaar kan worden gekeken en er zo nodig een nieuw (aanvullend) besluit kan worden genomen.

5. Zienswijzen

Er zijn diverse derde-belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven over de door mij voorgenomen openbaarmaking van documenten. De ontvangen meningen van betrokken belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

6. Besluit: deelbesluit 2

Ik heb besloten (deels) aan uw verzoek tegemoet te komen en informatie waarom u verzocht (deels) openbaar te maken. Per document is op de inventarislijst aangegeven in hoeverre het document openbaar wordt en welke uitzonderingsgronden zijn toegepast. Deze inventarislijst én bijlage 3 maken integraal onderdeel uit van het besluit en de motivering ervan.

Bij het niet openbaar maken van (passages uit) documenten heb ik de volgende artikelen toegepast:

- Artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Woo (5.1/1.b);
- artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo (5.1/2.a);
- artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo (5.1/2.e);
- artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo (5.1/2.i);
- artikel 5.2, eerste lid, van de Woo (5.2/1).

Voor de motivering per uitzonderingsgrond verwijs ik naar het onderdeel '7. Overwegingen' van dit besluit.

7. Overwegingen

7.1 Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste lid van artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is. Meer in het algemeen wil ik u ook meegeven dat ik in het kader van de Woo referentie- en kenmerknnummers uit sommige documenten heb verwijderd om misbruik hiervan (door een ieder) te voorkomen.

7.2 Veiligheid van de Staat (5.1/1.b)

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Woo (5.1/1.b, evt. voorheen gelakt op 10.1.b), mag ik geen informatie openbaar maken als dit de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden. Hierbij gaat het in ieder geval om de bescherming van de democratische rechtsorde, zowel voor wat betreft de instituties als de daarbij betrokken personen, gebouwen en goederen. Een aantal documenten bevat verwijzingen die raken aan de veiligheid van de staat (organisaties). Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

7.3 Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties (5.1/2.a)

Openbaarmaking van de door u verzochte informatie zou ertoe kunnen leiden dat de internationale betrekkingen tussen Nederland en China maar ook andere landen en de Europese Unie worden geschaad. Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo (5.1/2.a, evt. voorheen gelakt op 10.2.a) kan ik geen informatie openbaar maken als dit de relatie van Nederland met andere landen, staten of internationale organisaties beschadigt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat hier niet enkel om (vertrouwelijke) correspondentie met personen of organisaties uit andere landen of organisaties waaronder de Chinese ambassade (diplomatiek verkeer), maar ook standpunten geuit in interne stukken.

Hoewel ook in het internationale contact openbaarheid en transparantie steeds gebruikelijker en belangrijker is voor het goede functioneren van de democratische rechtsorde, kan in dit geval worden aangenomen dat in de toekomst het overleg met de betrokken landen of internationale organisaties moeilijker gaat, wanneer ik deze informatie openbaar maak. Dit omdat openbaarmaking het vertrouwen zal schaden dat in Nederland wordt gesteld en daardoor de mogelijkheid bestaat dat deze landen en internationale organisaties in de toekomst minder informatie zullen delen met de betrokken ministeries, waardoor zij hun taken niet meer ongehinderd kunnen uitvoeren. Openbaarmaking van deze informatie kan schadelijk zijn voor de relatie met de betrokken landen, aangezien zij erop dienen te kunnen vertrouwen dat de betreffende informatie vertrouwelijk blijft.

Ik ben dan ook van oordeel dat dit belang op het moment van beoordelen zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid aangezien te voorzien valt dat het internationale contact op bepaalde punten stroever zal gaan lopen, met als gevolg dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen met in het bijzonder China, of het voeren van bilateraal overleg met China, moeilijker zou gaan dan voorheen, of dat men minder geneigd zou zijn tot het verstrekken van bepaalde informatie of gegevens dan voorheen. Eenmaal aan deze betrekkingen toegebrachte schade zal slechts moeizaam kunnen worden hersteld. Uit de aard en inhoud van de betrokken informatie zelf volgt dat die gevoelig en vertrouwelijk moet worden geacht, wat verwijdering m.i. rechtvaardigt. Aangezien uw verzoek specifiek betrekking heeft op enkel en alleen China is het ook niet mogelijk op zodanige wijze openbaar te maken dat de informatie niet langer herleidbaar is tot deze specifiek betrokken staat.

Voor enkele documenten geldt dat de betrekkingen van Nederland met andere landen dan China geschaad zou kunnen worden indien de hier bedoelde informatie openbaar wordt gemaakt. Ik ben van oordeel dat dit belang op het moment van beoordelen zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid aangezien (politieke) standpunten en verhoudingen tussen landen in het geding zijn. Eenmaal aan deze betrekkingen toegebrachte schade zal slechts moeizaam kunnen worden hersteld. Uit de aard en inhoud van de betrokken informatie zelf volgt dat die gevoelig en vertrouwelijk moet worden geacht, wat verwijdering m.i. rechtvaardigt.

Ik maak deze informatie daarom niet openbaar. Uiteraard ben ik bij toepassing van deze uitzonderingsgrond zo terughoudend mogelijk te werk gegaan en heb ik informatie, zeker feitelijkheden, wel openbaar gemaakt waar ik dit mogelijk acht.

MoU's en overeenkomsten met China

Specifiek t.a.v. MoU's en aanverwante/vergelijkbare overeenkomsten met Chinese partijen wil ik u meegeven dat ik om bovenstaande reden bij dezen enkel de (Engelse) titels van deze documenten openbaar maak voor zover het afgesloten MoU's over (in ieder geval ook) hoger onderwijs betreft. De inhoud hiervan wordt verder niet openbaar gemaakt, ook niet via concepten en eventuele correspondentie met betrekking tot dit onderwerp (in het bijzonder daar waar het gaat om het al dan niet verlengen van MoU's en overeenkomsten en evt. te hanteren onderhandelingsstrategie), ongeacht de gehanteerde taal. De titels van deze afgesloten MoU's en aanverwante/vergelijkbare overeenkomsten worden uitsluitend openbaar gemaakt via vermelding hierna in deze brief in plaats van vermelding op de inventarislijst (een enkel geval daargelaten):

- 20 mei 2010: Memorandum on Exchange & Cooperation between Shanghai and Rotterdam for 2010-2012;
- 10 december 2010: Agreement between Confusius Institute Headquarters of China and Groningen Confusius Institute Foundation of the Netherland on the Establishment of Groningen Confusius Institute;
- 30 augustus 2011: Memorandum of Understanding on Scientific Cooperation and Exchange between the Ministry of Education, Culture and Science of the Netherlands and the Ministry of Science and Technology of the People's Republic of China.
- 1 november 2013: Letter of Intent between the Ministry of Education of the People's Republic of China and the Ministry of Education, Culture and Science of the Kingdom of the Netherlands on Cooperation in Vocational and Higher Professional Education;
- 25 maart 2014: Memorandum of Understanding on Scientific Cooperation and Exchange between the Ministry of Education, Culture and Science of the Netherlands and the Ministry of Education of the People's Republic of China.
- 26 maart 2014: Memorandum of Understanding on Scientific Cooperation and Exchange between the Ministry of Education, Culture and Science of the Netherlands and the Chinese Academy of Social Sciences;
- 26 maart 2014: Memorandum of Understanding on Scientific Cooperation and Exchange between the Ministry of Education, Culture and Science of the Netherlands and the Chinese Academy of Sciences;
- 8 of 9 december 2014: Letter of Intent between the National Academy of Education Administration of the People's Republic of China and the Ministry of Education, Culture and Science of the Netherlands on Internationalism of Education and Research;
- 25 maart 2015: Tripartite Memorandum of Agreement between China Agricultural University (Beijing, China), University of Groningen (Groningen, the Netherlands) and Yantai Municipal People's Government (Shandong Province, China);
- 16 juni 2015: Memorandum of Understanding Between Association of Universities (Colleges) of Applied Sciences and Netherlands Association of Universities of Applied Sciences;

- 16 juni 2015: Memorandum of Understanding On the Sino-Dutch Living Lab programme amongst the Netherlands Organisation for Internationalising Education, the Netherlands Association of Universities of Applied Sciences and the Chinese Association of Universities (Colleges) of Applied Sciences;
- 16 juni 2015: Official Agreed Conclusions of the 3rd Meeting of the Sino-Dutch Education Policy Dialogue;
- 21 oktober 2015: China Agricultural University, the People's Republic of China, University of Groningen, Kingdom of the Netherlands, Yantai Municipal People's Government, Shandong Province, the People's Republic of China Agreement on Establishing Yantai Groningen University;
- 11 oktober 2016: Teaching and Diploma Agreement between Rijksuniversiteit Groningen, China Agricultural University and University of Groningen Yantai;
- 28 december 2016: Agreement between Confusius Institute Headquarters of China and Zuyd University of Applied Sciences of Netherlands on Establishment of Confusius Institute at Zuyd University of Applied Sciences.

Voor zover het hiervoor vermelde documenten betreft waarbij de Nederlandse staat geen formele partij is, is artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a van de Woo niet (direct) van toepassing, maar voor uw overzicht heb ik wel al dit soort documenten hier bij elkaar gezet. Voor die documenten volsta ik hier met verwijzing naar de motivering t.a.v. de uitzondering openbaar te maken onder onderdeel 7.5 van dit besluit.

7.4 De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (persoonsgegevens, 5.1/2.e)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo (5.1/2.e, evt. voorheen gelakt op 10.2.e) kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat hier om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. In vrijwel alle aangetroffen documenten is dit het geval nu het hoofdzakelijk e-mails betreft. Ik vind het belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Daarom maak ik deze gegevens niet openbaar. Het gaat daarbij ook om persoonsgegevens van ambtenaren. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaar.

7.5 Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen (5.1/2.i)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo (5.1/2.i, evt. voorheen gelakt op 10.2.g) kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In de documenten waar deze grond is toegepast staat informatie die het goed functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen.

Informatie in vertrouwen verkregen van onderwijsinstellingen e.d.

Het is voor het goed functioneren van het ministerie van groot belang dat er ook enige mate van vertrouwelijkheid kan zijn in de relatie tot de onderwijsinstellingen, namelijk ten behoeve van het verkrijgen van informatie voor onder meer beleidsvorming en het goed informeren van de Kamer en de samenleving. Het betreft onder meer documenten en passages die – wanneer zij openbaar worden – de relatie met (onderwijs)instellingen in Nederland of in China zouden kunnen schaden. Het openbaar maken van deze informatie zal negatieve gevolgen hebben voor toekomstige samenwerking. Gelet op het bijzondere karakter van de relatie tussen OCW en de (onderwijs)instellingen, ben ik van oordeel dat het belang om de banden met de instellingen in stand te houden zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Voor sommige informatie uit de door u gevraagde documenten geldt daarom dat het in het algemeen zwaarwegende belang van openbaarheid niet opweegt tegen het bijzondere belang het goed functioneren van het ministerie en het (tot op zekere hoogte) vertrouwelijke contact met de onderwijsinstellingen te waarborgen, zeker daar waar aannemelijk is dat openbaarmaking niet alleen de relatie tussen de instelling en het ministerie zou verslechteren, maar ook die met Chinese instellingen. Om deze reden heb ik informatie verwijderd c.q. specifieke documenten in het geheel niet openbaar gemaakt, zie hiervoor ook onderdeel 7.3 van dit besluit (in het bijzonder overeenkomsten en inhoudelijke verwijzingen daarnaar). Uiteraard ben ik hierbij zo terughoudend mogelijk te werk gegaan en heb ik informatie, zeker feitelijkheden, openbaar gemaakt waar ik dit wel mogelijk acht.

Eenheid van regeringsbeleid

Wanneer de ministerraad een besluit neemt, geldt dat besluit vanaf dat moment als regeringsbeleid. Het kabinet spreekt met één mond. Het openbaar maken van de opvattingen van individuele bewindspersonen, kan de eenheid van dit beleid in gevaar brengen. Het is belangrijk dat bewindspersonen vrij met elkaar kunnen spreken. Met het oog op een goed bestuur is het ongewenst dat bewindspersonen tegen elkaar uit kunnen worden gespeeld als hun afwijkende opvattingen openbaar worden. Om deze reden wordt informatie over de opvattingen van individuele bewindspersonen binnen het kabinet niet openbaar. Notulen van de (Rijks)ministerraad, onderraden, ministeriële commissies en overleggen tussen bewindspersonen worden in het geheel niet openbaar worden gemaakt met een beroep op de eenheid van regeringsbeleid. Het betreft hier kabinetstandpunten die op het niveau van de bewindspersonen zijn of worden besproken en afgestemd. Openbaarmaking van deze specifieke informatie acht ik schadelijk voor het goed functioneren van de Staat. Ik maak deze informatie dan ook niet openbaar. Op een deel van dezelfde geweigerde informatie is ook het bepaalde in artikel 5.2, eerste lid, van de Woo van toepassing. Zie daartoe hieronder in het besluit. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Concepten en (input op) spreekteksten

Voor een ordentelijk verloop van het besluitvormingsproces is het belangrijk dat dit gebeurt op basis van voldragen documenten. Wanneer communicatie over conceptteksten of de conceptteksten zelf openbaar worden gemaakt is dit schadelijk voor het goed functioneren van de Staat nu er een publiek debat kan ontstaan over documenten die nog niet rijp zijn voor besluitvorming. Daar is ook hier sprake van. Deze documenten maak ik daarom niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat. Op dezelfde informatie is ook het bepaalde in artikel 5.2, eerste lid, van de Woo van toepassing. Zie daartoe hieronder in het besluit. Als het besluit eenmaal is gevallen dan staat deze uitzonderingsgrond niet in de weg aan openbaarmaking van het definitieve document. Dan is het goed om te kunnen reconstrueren op grond van welke adviezen, welke informatie en welke beleidsalternatieven een besluit is genomen. De definitieve versies van documenten en eventuele overwegingen die daarbij ter besluitvorming zijn voorgelegd, maak ik daarom wel (gedeeltelijk) openbaar bij dit besluit. Voor zover er definitieve documenten zijn, zijn deze bij de besluitvorming betrokken. Op de inventarislijst staat aangegeven welke documenten concepten zijn en wat de eventueel bijbehorende eindversie is.

Interne e-mailpostbussen

Goede communicatie is een belangrijk onderdeel voor het functioneren van de Staat. Dit gebeurt veelal via de mail, daarom is het van belang om dit goed te organiseren. Hiervoor worden ook postbussen voor interne en externe communicatie gebruikt. Eén of meerdere documenten bevatten (mogelijk) e-mailadressen van een interne e-mailpostbussen. Deze e-mailadressen zijn niet bestemd voor communicatie buiten de kring van de overheid. Openbaarmaking van het e-mailadres kan het gebruik van de interne e-mail postbussen verstoren, omdat in dat geval ook externen naar deze postbus kunnen mailen. Dit zorgt ervoor dat het gebruik van het systeem van interne en externe communicatie wordt verstoord. De potentiële hinder die de gebruikers van deze e-mailadressen kunnen ondervinden van kenbaarheid voor een ieder van deze e-mailadressen, weegt naar mijn oordeel zwaarder dan het algemene belang van openbaarheid. Het openbaar maken van deze informatie heeft tevens geen meerwaarde in het licht van een goede en democratische bestuursvoering. De e-mailadressen van postbussen maak ik daarom niet (geheel) openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat.

Het kan zijn dat bij e-mailadressen in de haast is weggelakt met de aanduiding "5.1.2.e" of "10.2.e"; dit is incorrect maar omwille van de voortgang in uw dossier is de keuze gemaakt dit niet handmatig van geval tot geval aan te passen (mede gelet op de switch in werkwijze). Indien u wenst te vernemen of in een bepaald document gecommuniceerd is met een postbus in plaats van een natuurlijke persoon, dan kunnen wij dit altijd desgevraagd voor u nagaan.

7.6 Persoonlijke beleidsopvattingen in een document voor intern beraad (5.2/1)

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van overheidsorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien

van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo (5.2/1, evt. voorheen gelakt op 11.1) worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

In dit dossier zie ik de mogelijkheid om tot op zekere hoogte transparant te zijn over persoonlijke beleidsopvattingen in geanonimiseerde vorm (lid 2). Desondanks is en blijft het van belang dat ambtenaren en andere medewerkers van overheidsorganen intern vrij met elkaar van gedachten moeten kunnen wisselen over beleidskeuzes. Een zekere mate van veiligheid is daarom ook hier nodig om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Dit geldt te meer t.a.v. (interne) informatie die mogelijk de internationale belangen schaadt, een gegeven dat ondanks (enig) tijdsverloop nog altijd relevant moet worden geacht. Ik acht het in dit geval ook niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om in alle gevallen met toepassing van artikel 5.2, tweede lid, de persoonlijke beleidsopvattingen toch openbaar te maken. Gelet hierop maak ik in dit dossier sommige persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad niet openbaar omdat zij naar mijns inziens raken aan de kern van het interne beraad (en internationale betrekkingen) en dit dient te worden gewaarborgd.

Concepten en (input op) spreekteksten

Met betrekking tot de concepten die informatie bevatten over de door u gevraagde aangelegenheid zie ik geen aanleiding om de persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad openbaar te maken. Een dergelijke openbaarmaking acht ik niet in het belang van een goede en democratische rechtsorde. Deze concepten zijn op het moment van deze besluitvorming op grond van de Woo nog niet 'rijp'. In de fase waarin het definitieve document nog vorm moet krijgen, moet er ruimte zijn om conceptteksten en gedachten met elkaar uit te wisselen. Het gaat dus om het intern delen van informatie wat moet leiden tot een definitief document of besluit. Ik acht het belangrijk dat in die voorbereidende fase om tot een definitief document te komen concepten daarvan in vertrouwen kunnen worden uitgewisseld. Gelet hierop maak ik deze specifieke conceptdocumenten in zijn geheel niet openbaar. Voor zover er definitieve documenten zijn, zijn deze bij de besluitvorming betrokken. Op de inventarislijst staat aangegeven welke documenten concepten zijn en wat de eventueel bijbehorende eindversie is.

8. Wijze van openbaarmaking en publicatie

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden, worden samen met deze brief digitaal aan u toegezonden. Een geanonimiseerde versie van dit besluit en de documenten die hiermee voor een ieder (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd. Een link naar deze publicatie verzend ik naar de derde-belanghebbenden.

9. Dwangsom

De rechtbank heeft in haar uitspraak van 26 augustus 2022 bepaald dat het (deel)besluit op uw Woo-verzoek uiterlijk 7 oktober 2022 bekend moet worden gemaakt. Helaas is het niet mogelijk gebleken dit besluit binnen deze door de rechtbank gestelde termijn aan u bekend te maken, waarvoor mijn welgemeende excuses.

Dat betekent dat ik aan u een dwangsom verschuldigd ben van € 100 voor elke dag dat ik deze termijn heb overschreden, met een maximum gesteld op € 15.000. De eerste dag waarover ik de dwangsom verschuldigd ben is 8 oktober 2022 en de laatste dag waarover ik de dwangsom verschuldigd ben is de dag van verzending van het besluit. Dat betekent dat ik aan u een dwangsom van €15.000 verschuldigd ben.

Ik verzoek u aan mij door te geven op welk bankrekeningnummer ik de aan u verschuldigde dwangsom kan overmaken en onder vermelding van welke gegevens.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Wetgeving en Juridische Zaken,

Alfred Roos

Bijlage 1 – Beschrijving contact over het verzoek en de afhandeling (vervolg)

Onze referentie

Zie voor de periode t/m 11 januari 2022 bijlage 1 bij deelbesluit 1.

Op 17 januari 2022 bent u per e-mail akkoord gegaan met het op 11 januari 2022 gedane voorstel.

Op 28 februari 2022 is aan u het eerste deelbesluit toegezonden. U heeft de ontvangst hiervan diezelfde dag met dankwoord bevestigd.

Op 7 maart 2022 heeft u contact opgenomen met oog op bezwaar t.a.v. het eerste deelbesluit en het aanhouden en combineren van deze procedure tot er ook een besluit is genomen t.a.v. het tweede en laatste deelbesluit. OCW heeft u laten weten dat bezwaar wordt afgehandeld door DUO, maar dat dit wordt doorgezet. Hier is gevolg aan gegeven.

Op 4 mei 2022 is er een telefonisch overleg geweest waarin u heeft aangekondigd OCW in gebreke te gaan stellen wegens niet tijdig beslissen. De ingebrekestelling is per aangetekende post verzonden. U heeft tevens op 5 mei 2022 laten weten dat deze verzonden was en in deze e-mail verzoekt u voorts tot uitstel van het indienen van de eventuele bezwaargronden. E.e.a. is wederom doorgegeven aan DUO.

Op 23 mei 2022 is er contact met u opgenomen om u te informeren over het procesverloop en de daarin opgekomen complicaties. U heeft op 27 mei 2022 hierop per e-mail gereageerd en daarin aangegeven beroep wegens niet tijdig beslissen aan te tekenen. Op 30 mei 2022 is de ontvangst van deze e-mail aan u bevestigd.

Op 26 augustus 2022 heeft de Rechtbank Midden-Nederland de uiterlijke beslistermijn gesteld op 7 oktober 2022 op straffe van een dwangsom (UTR 22/2558).

Op 20 september 2022 is per e-mail contact met u opgenomen om u telefonisch een update te geven over de voortgang in dit dossier en de complicaties die speelden. Dit gesprek heeft aansluitend plaatsgevonden.

Op 31 januari 2023 heeft u per e-mail contact opgenomen om te vragen naar een stand van zaken t.b.v. de afhandeling van onder meer dit dossier. Op 3 februari is per e-mail gereageerd en u een update gegeven. Aan u is gemeld dat momenteel de laatste hand wordt gelegd aan het lakvoorstel en dat de verwachting is dat de zienswijzeprocedure op zeer korte termijn kan worden gestart. Vervolgens moeten de eventuele reacties worden verwerkt, het besluit worden afgerond en de Kamer worden geïnformeerd. Er werd op dat moment gemikt op afronding eind februari / begin maart.

Op 20 februari 2023 heeft u een update ontvangen en moest helaas worden gebeld dat begin maart ook niet haalbaar was, maar dat de afronding eind maart gepland staat. In reactie hierop heeft u op 14 maart 2023 een tweede ingebrekestelling gestuurd.

Per e-mail van 3 maart 2023 is aan u medegedeeld dat de zienswijzeprocedure is gestart en derde-belanghebbenden tot 17 maart 2023 de tijd hadden om een reactie te geven. Het streven was op dat moment nog steeds om uiterlijk 31 maart 2023 een besluit te nemen. Deze termijn is bevestigd op 29 maart 2023.

NB. Er is op meerdere momenten telefonisch contact geweest met u i.v.m. andere lopende dossiers, waarbij het onderhavige verzoek dan vaak ook even aan de orde kwam. Niet alle belmomenten zijn in deze bijlage opgenomen; enkel die uit de schriftelijke correspondentie blijken of te reconstrueren waren vanuit het geheugen van de desbetreffende medewerker(s).

Bijlage 2 – Relevante Wob- en Woo-artikelen

Onze referentie

Wet open overheid

Artikel 5.1

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
 - e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.
2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
 - g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
 - i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.
3. Indien een verzoek tot openbaarmaking op een van de in het tweede lid genoemde gronden wordt afgewezen, bevat het besluit hiervoor een uitdrukkelijke motivering.
4. Openbaarmaking kan tijdelijk achterwege blijven, indien het belang van de geadresseerde van de informatie om als eerste kennis te nemen van de informatie dit kennelijk vereist. Het bestuursorgaan doet mededeling aan de verzoeker van de termijn waarbinnen de openbaarmaking alsnog zal geschieden.

5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.
6. Het openbaar maken van informatie blijft in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, in geval van milieu-informatie eveneens achterwege voor zover daardoor het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde belang ernstig geschaad wordt en het algemeen belang van openbaarheid van informatie niet opweegt tegen deze schade.
7. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu.

Art. 5.2

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.
2. Het bestuursorgaan kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Onverminderd het eerste en tweede lid wordt uit documenten opgesteld ten behoeve van formele bestuurlijke besluitvorming door een minister, een commissaris van de Koning, Gedeputeerde Staten, een gedeputeerde, het college van burgemeester en wethouders, een burgemeester en een wethouder, informatie verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen in niet tot personen herleidbare vorm, tenzij het kunnen voeren van intern beraad onevenredig wordt geschaad.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

Artikel 5.3

Bij een verzoek om informatie die ouder is dan vijf jaar motiveert het bestuursorgaan bij een weigering van die informatie waarom de in artikel 5.1, tweede of vijfde lid, of artikel 5.2 bedoelde belangen ondanks het tijdsverloop zwaarder wegen dan het algemeen belang van openbaarheid.

Wet openbaarheid van bestuur

Onze referentie

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

Onze referentie

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Bijlage 3 – Toelichting schiftingscriteria zoekslagM.b.t. bestuurlijke aangelegenheid (inhoud)

De bestuurlijke aangelegenheid betreft 'het verkrijgen van inzicht in de invloed van China op het Nederlandse hoger onderwijs'. Dit bestaat uit 3 cumulatieve componenten, namelijk 1) invloed, 2) van China en 3) in het Nederlandse hoger onderwijs.

1) Invloed

De inhoud van het document moet betrekking hebben op enige vorm van (in)directe invloed vanuit China in het Nederlandse onderwijs. Betreft het alleen samenwerking in algemene zin of ontwikkelingen in het Chinese onderwijs zonder link met het Nederlandse onderwijs, dan is dat onvoldoende. Er moet een duidelijke link met Nederland en ons onderwijs te ontwaren of er in te lezen zijn.

2) China

Het moet echt meer specifiek over China gaan, dus geen documenten die niet primair over China gaan maar waarin China in het algemeen en in veel breder verband aan de orde komt. Denk hierbij aan documenten over Neso in Azië, waarvan China er slechts eentje is die als voorbeeld wordt genoemd.

3) Nederlandse hoger onderwijs

Het moet gaan over onderwijs, dus niet bijv. primair over cultuur of OCW breed zonder directe link met hoger onderwijs te leggen. Uit overleg is gebleken dat er gefocust mocht worden op hoger onderwijs, dus geen po, vo of mbo (tenzij de rest van het stuk ho/wo als zwaartepunt heeft). Dus bijvoorbeeld geen documenten over of Chinese studenten coronavaccinatie registratie krijgen of VO-examens Chinese taal. Daarbij moet het ook gaan om het Nederlandse onderwijs; gaan stukken over China in het onderwijs van andere landen, zoals Verenigde Staten, Duitsland of Australië, dan valt dit buiten bereik. Dit geldt ook voor stukken m.b.t. EU die niet (meer) specifiek over (China in) Nederland gaan.

M.b.t. 'type' documenten (vorm)

- Veel documenten betreft e-mailwisselingen, vaak meermaals aangeleverd. Doorgaans is dan alleen de laatste e-mailstring, waarin inhoudelijk gesproken wordt over de gevraagde bestuurlijke aangelegenheid, meegenomen en de rest erbuiten gelaten.
- Veel e-mailwisseling had niet inhoudelijk betrekking op de invloed van China, maar betreft procesmail, bijv. over wie welke Kamervraag op gaat pakken, hoe de takenlijn moet lopen, wat er geregeld moet worden, wie er wanneer gaat bellen, het uitgaan van een brief, meer persoonlijk bijpraten... Dergelijke correspondentie is tevens buiten reikwijdte geplaatst, tenzij er ook inhoudelijk relevante informatie in was opgenomen c.q. deze noodzakelijk was om de bijlage bij de e-mail – die inhoudelijk wel relevant werd geacht – goed te kunnen plaatsen en

begrijpen. Voorts is om deze reden e-mailwisseling integraal geweigerd als alle inhoudelijke informatie m.b.t. de gevraagde aangelegenheid uit de documenten zou moeten worden verwijderd en er dan enkel nog informatie die zelf niet specifiek op de aangelegenheid betrekking heeft over zou blijven, zoals louter procesinformatie.

- Voor bijlagen bij e-mail geldt dat deze vaak meermaals zijn meegezonden en soms ook slechts ter informatie of illustratie dienden, maar niet allen relevant zijn in het licht van de gevraagde bestuurlijke aangelegenheid. Bijlagen die niet relevant worden geacht zijn buiten reikwijdte geplaatst.
- Documenten die op zichzelf geen nieuwe informatie bevatten ten opzichte van andere, veelal uitgebreidere, documenten (inhoudelijke herhaling zonder toevoegde informatieve waarde) zijn ook buiten de set gelaten. Het andere document is dan uiteraard wel meegenomen.
- Ook conceptversies van (Kamer)brieven, nota's, etc. zijn veelal maar niet in alle gevallen op voorhand buiten beschouwing gelaten. Voor zover zij overeenkomen met de eindversies worden ze bij dit besluit al als zodanig beoordeeld of zijn zij reeds openbaar en spreken zij voor zich. Aannemelijk is dat voor zover concepten niet overeenkomen ze worden geweigerd op grond van artikel 5.2 lid 1 Woo (11 lid 1 Wob). Daarbij is in aanmerking genomen dat u ook niet hebt verzocht om de verstrekking van conceptversies van specifiek genoemde documenten. Slechts daar waar - binnen relatief korte termijn - geen (officiële) eindversies zijn aangetroffen maar het laatste concept hiermee wel (vermoedelijk) overeenkomt, zijn conceptversies waar mogelijk wel bij de afhandeling betrokken. Voor deelbesluit 2 geldt dat concepten zijn meegenomen in de beoordeling wanneer de e-mail waar zij bijlagen bij zijn informatie m.b.t. de aangelegenheid bevat. E-mails die zelf conceptteksten bevatten zijn meegenomen indien zij eigenstandig 'nieuwe' informatie bevatten en dus niet puur tekstuele suggesties of processtappen betreffen.
- Tot slot zijn reeds openbare stukken in de regel ook niet meegenomen bij de afhandeling van dit verzoek, evenals e-mailcorrespondentie die niet meer behelst dan een attendering hierop. Het kan dan gaan om verzonden Kamerbrieven en Kamervraagbeantwoording, maar bijvoorbeeld ook om gepubliceerde onderzoeksrapporten en nieuwsberichten die ter informatie intern OCW zijn rondgezonden. De Woo is niet van toepassing op reeds openbare documenten, maar schrijft mij in principe voor u wel op de vindplaatsen te wijzen. Gelet op uw professionele achtergrond en de gewenste voortgang in de afhandeling, acht ik het niet noodzakelijk u op voorhand te wijzen op dergelijke openbare stukken en u de vindplaatsen te melden in dit besluit. Indien u problemen ondervindt bij het traceren van een of meerdere reeds openbare stukken, dan kunt u uiteraard altijd contact met ons opnemen hierover zodat wij u hier alsnog aan kunnen helpen.

M.b.t. openbaar maken of niet: geen relevant criterium

Vanzelfsprekend heeft de eventuele beoordeling of een document wel of niet geheel/gedeeltelijk openbaar zou kunnen worden gemaakt uitdrukkelijk géén rol gespeeld bij de schifting. Deze beoordeling heeft pas nadien plaatsgehad.

M.b.t. thematische indeling: niet relevant voor deelbesluit 2

In tegenstelling tot deelbesluit 1 is dit voor deelbesluit 2 geen relevant gegeven geweest. Hier is enkel gesorteerd op chronologie.